

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Historiæ Augustæ Scriptores VI

Ælius Spartianus. Vulc. Gallicanus. Julius Capitolinus. Trebell. Pollio. Ælius
Lampridius. Flavius Vopiscus

Spartianus, Aelius

Lugduni Batavorum, 1671

De Pisone, XX.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51232](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51232)

Valente qui superiorum principum temporibus interemptus est, aliquid dicamus. Nam hujus Valentis qui sub Gallieno imperavit, avunculus magnus fuisse perhibetur. Alii tantum avunculum dicunt. ¹ sed par in ambobus fuit fortuna. Nam & ille quum paucis diebus Illyrico imperasset, occisus est.

DE PISONE, XX.

² Hic à Macriano ad interficiendum Valentem missus, ubi eum providum futurorum imperare cognovit, Thessaliam concessit, atque illic paucis sibi consentientibus sumpsit imperium, *Thessalicusque* appellatus, interemptus est: vir summæ sanctitatis & temporibus suis *Frugi* dictus, & qui ex illa Pisonum familia ducere originem diceretur, ³ cui se nobilitandi causa Cicero sociaverat. Hic omnibus principibus acceptissimus fuit. Ipse denique Valens qui ad eum percussiones misisse perhibetur, dixisse dicitur, non sibi apud deos inferos constare rationem, quod quamvis hostem suum, Pisonem tamen jussisset occidi, ⁴ virum cui similem Romana respublica tunc non haberet. Senatusconsultum de Pisone factum ⁵ ad noscendam ejus majestatem libenter inserui: Die septimo ⁶ Cal. Julias, quum esset nuntiatum Pisonem à Valente interemptum, ipsum Valentem à suis occisum, ⁷ Aurelius Fuscus

lente qui superiorum principum temporibus interemptus est, aliquid dicamus. vide, quæ in superioribus diversis locis notavimus.

¹ Sed par in ambobus fuit fortuna.] Pal. sed par ambobus fuit forma. perperam. lege: sed par ambobus fuit fortuna.

² Hic à Macriano.] A Macrino. vet. ed. & ita multis locis hujus historia nominatur.

⁷ Aurelius Fuscus consularis.] Lege: Arellius Fuscus. ita etiam paulo post nominatur in Tetrico juniore, ut ibi

dicturi sumus.

CASAUBONUS.

³ Cui se nobilitandi causa Cicero sociaverat.] Cum Tulliam filiam despondit C. Pisoni L. F. Frugi.

⁵ Ad noscendam ejus majestatem.] Ad Saloninum Gallieni filium & hoc loco diximus.

GRUTERUS.

⁴ Virum cui similem.] Pal. ejus.

⁶ Calendas Julias.] Pal. Kal. Juliarum.

⁷ Arellius Fuscus Consularis.] Revocavi

cus consularis primæ sententiæ, ¹ qui in locum Valeriani successerat, ait, *Consul consule*. Quumque consultus esset, *Divinos* (inquit) *honores Pisoni decerno P.C.* ² *Gallienum, & Valerianum, & Saloninum imperatores nostros esse confido*. Neque enim melior vir quisquam fuit, neque constantior. ³ Post quem cæteri consulti statuam inter triumphales, & currus quadrijugos Pisoni decreverunt. Sed statua ejus videtur: ⁴ quadrigæ autem

cavi hunc hominem ex Orci cancris, adjunctante Palatino. antea enim male erat, *Aurelius Fuscus*. *Arellii Fusci* nomen notissimum Senecæ avo inter Declamatores; unde iste proculdubio oriundus.

CASAUBONUS.

¹ *Qui in locum Valeriani successerat.*] Nam Valerianus cum adhuc reliquis senatoribus accenseretur, primæ sententiæ & senatus princeps erat. eo ad aliora transgresso, ejus locum Aurelius Fuscus occupavit.

SALMASIUS.

² *Gallienum & Valerianum & Saloninum imperatores nostros esse confido.*] Gallienus & Valerianus fratres tunc imperatores, & Saloninus Gallieni filius. sed quid sibi vult his verbis, *hic prima sententiæ consularis?* quæ si vi diu, nec tamen inveni. Palatinus addit vocem, *imperatores nostros imperaturos esse confido*. quæ nisi addatur, non satis constabit hujus loci sententia. consultus hic primæ sententiæ consularis, decernit divinos honores Pisoni, & confidere se dicit id quoque, imperaturos esse imperatores Gallienum, & Valerianum & Saloninum. neque enim virum quemquam Pisoni meliorem aut constantiorem fuisse. quod igitur imperaturi sunt ipsi imperatores, ut divini honores Pisoni decernerentur, non dubitat sententia sua censere decernendos hic senator: nec enim metuendum esse ne id improbarent imperatores, quos etiam imperaturos esse consideret.

quæ potest tamen etiam & certe debet legi: *imperatores nostros id probaturos esse confido*. nihil verius.

³ *Post quem ceteri consulti statuam inter triumphales.*] Nequeo satis mirati lectionem, quam constanter hoc loco retinent antiquitus scripti excusique libri. legunt enim sine varietate, *post quem ceter consulum statuam inter triumphales & quadrijugos currus Pisoni decreverunt*. quam quidem scripturam vix mihi persuadeo ex officina correctorum produisse. hanc igitur sic interpretabimur. *Arellius Fuscus*, cum primus sententiam dixisset, qua decernebat Pisoni divinos honores, omnes citra consultum, quadrijugos currus & statuam inter triumphales decreverunt. *ceter* autem heic positum pro *citra*. ut *inter*, *intra*: *super*, *supra*: sic *ceter*, *citra*. non expectato igitur, ut consulerentur, reliqui omnes ex sententia *Arellii Fusci*, Pisoni decreverunt divinos honores, hoc est statuam inter triumphales & quadrijugos currus. sæpe enim sola acclamatione conficiebantur senatusconsulta. cum ejus sententia, qui primus dixerat, ab omnibus adprobaretur, adclamabatur, *Omnes, Omnes*. atque ita non consultis ceteris, hoc est citra consultum, fiebat senatus consultum. de quo more nos alibi pluribus, atque hæc ego de hoc loco, quæ dicerem habui, non primæ sed ultimæ plane in senatu litteratorum sententiæ: qui volet, probabit, aut meliora saltem adducet, quæ probemus.

⁴ *Quadrigæ autem quæ decreta fuerant* quæ

quæ decretæ fuerant ¹ quasi transferendæ ad alium positæ sunt, nec adhuc redditæ. ² Nam in his locis fuerunt positæ in quibus thermæ Diocletianæ sunt exædificatæ, tam æterni nominis quam sacrati.

DE ÆMILIANO, XXI.

¹ ET hoc familiare est populo Ægyptiorum, ut vel ²² ² furiosi ac dementes ⁴ de levibus quibusque ad summæ Reipub. pericula perducantur. Sæpe illi ob neglectas salutationes, locum in balneis non concessum, carnem & olera sequestrata, calceamenta fervilia, & cætera talia, ⁵ usque ad summum Reip. periculum seditionis, ita ut armarentur contra eos exercitus, pervenerunt. Familiari ergo sibi furore ⁶ quum quodam die cujusdam servus curatoris qui Alexandriam tunc regebat, ⁷ militarie ob hoc cæsus esset quod crepidas suas meliores esse quam militis diceret, collecta mul-

titu-

quasi transferendæ.] Vetus editio habet tantum: quadrigæ autem decretæ, quasi transferendæ ad alium sunt positæ.

CASAUBONUS.

¹ *Quasi transferendæ ad alium positæ sunt.] Regius, transferendum.*

GRUTERUS.

¹ *Quasi transferendæ ad alium positæ.] Sic Pal. forte, quasi transferendæ ad balneum.*

² *Nam in his locis fuerunt, in quibus.] Sic Pal. nam male vulgati voce auditiore, locis fuerunt positæ in quibus.*

SALMASIVS.

³ *Et hoc familiare est populo Ægyptiorum.] Et hoc familiare populi Ægyptiorum.*

⁴ *De levibus quibusque ad summæ reip. pericula perducuntur.] Palatinus: de levissimis quibus usque. forte: de levissimis rebus usque ad summæ reip. pericula perducantur, nihil tamen temere mutamus.*

⁵ *Usque ad summum reip. periculum seditionis.] Scribe: usque ad summæ reip. periculum seditionibus, ita ut armarentur contra eos exercitus, pervenerunt.*

⁶ *Quum quodam die.] Quum quadam die.*

⁷ *Militarie ob hoc cæsus esset.] Pessime affecta hujus loci sententia, quam quomodo acceperint viri docti nescio: non enim prodiderunt. corruptissime tamen hæc ita legi constat: nec mirum si male inde intellecta. Palatinus & editio vetus, militare legunt. unius elementi mutatione emendo, militari ob hoc cæsus esset. sensus est, servum curatoris Alexandria die quodam à militari, hoc est milite cæsum ob hoc fuisse quod diceret crepidas suas esse meliores, quam militis. hinc illa turbæ. militarem autem heic dixit Trebellius, pro milite. sic infra Flavius Vopiscus in Tacito militares pro militibus dixit: deinde in urnam militares jussit nomen suum mittere, ut aliquis cum sorte ductus acciperet.*